Gemeente Bergen op Zoom

**Voorlegger Raadsvoorstel**

| | | |
|---|---|---|
| Onderwerp | : | Actualisatie van de Financiële Verordening, Controleverordening en het Normenkader rechtmatigheid |
| Nummer voorstel | : | RVB25-0082 |
| Datum voorstel | : | 11-11-2025 |
| Portefeuillehouder(s) | : | Dhr. J.A.A. Pals |
| Contactpersoon | : | Mevr. J. Loman – Belde |
| Afdeling | : | Control en Audits |
| Contactpersoon Email | : | j.belde@bergenopzoom.nl |
| Programmanummer en -naam | : | 1. Bestuur en Ondersteuning |

## Voorstel:

1. De Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 vast te stellen;
2. De Verordening controle financiële beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 vast te stellen;
3. Het Normenkader rechtmatigheid 2025 vast te stellen.

## Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

## Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

| | Ja | Nee |
|---|---|---|
| Zijn doelen en/of effecten beschreven | ☑ | ☐ |
| Financiële consequenties | ☐ | ☑ |
| Gevolgen voor de schuldenlast | ☐ | ☑ |
| Inspraakverordening van toepassing | ☐ | ☑ |

## Communicatieparagraaf:

De gemeenteraad heeft de vernieuwde verordeningen op grond van artikel 212 en 213 van de Gemeentewet en het normenkader rechtmatigheid vastgesteld. Daarmee zorgt de gemeente Bergen op Zoom ervoor dat het financiële beleid en de controle daarop aansluiten bij de nieuwste wet- en regelgeving. De besluiten worden gepubliceerd op overheid.nl en zijn voor iedereen in te zien. Intern worden medewerkers geïnformeerd over de uitvoering van de nieuwe regels. Zo blijft de gemeente transparant, zorgvuldig en ‘in control’ bij het beheer van publieke middelen.

Gemeente Bergen op Zoom

Raadsvoorstel

## Samenvatting:

De gemeente Bergen op Zoom past de financiële verordening en controleverordening aan zodat deze weer aansluiten op de gewijzigde wet- en regelgeving over rechtmatigheid. De verordeningen zijn daarbij ook beter in lijn gebracht met de modelverordeningen van de VNG. In de financiële verordening zijn daarnaast de rapportagegrenzen verhoogd. Ook het normenkader rechtmatigheid is bijgewerkt met actuele regelgeving voor 2025.

Deze actualisatie zorgt voor duidelijke spelregels tussen raad en college. Ook draagt het bij aan een rechtmatige, transparante en zorgvuldige uitvoering van het financieel beleid en de controle daarop. In fase 2 van de actualisatie van de financiële verordening in 2026 volgt een verdere doorontwikkeling van de financiële sturing en de planning & control cyclus.

**Bijlagen:** (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

| Bijlage nr. | Omschrijving | Bijgevoegd/Ter inzage |
|---|---|---|
| 1 | Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 | Bijgevoegd |
| 2 | Verordening controle financiële beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 | Bijgevoegd |
| 3 | Normenkader rechtmatigheid 2025 | Bijgevoegd |
| 4 | Was-wordt tabel verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 | Bijgevoegd |
| 5 | Was-wordt tabel verordening controle financiële beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 | Bijgevoegd |
| | | |

Gemeente Bergen op Zoom

**Raadsvoorstel**

| | | |
|---|---|---|
| Datum raadsvergadering | : | 18-12-2025 |
| Nummer | : | RVB25-0082 |
| Onderwerp | : | Actualisatie van de Financiële Verordening, Controleverordening en het Normenkader rechtmatigheid |

Aan de gemeenteraad,

## Voorstel

1. De Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 vast te stellen;
2. De Verordening controle financiële beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 vast te stellen;
3. Het Normenkader rechtmatigheid 2025 vast te stellen.

## Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor een goed en zorgvuldig financieel beleid. Daarom schrijft de Gemeentewet voor dat elke gemeente een aantal regels vastlegt over de financiën en het controleren daarvan.

De verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) bepaalt hoe de gemeente met de financiën omgaat en hoe de planning en control cyclus wordt ingericht. In deze verordening staan regels over de opzet van planning en control documenten en de informatie daarin, net als regels voor het uitvoeren van het financieel beleid en het beheren van gemeentelijke bezittingen en schulden. Het doel is dat het geld van de gemeente op een doelmatige, rechtmatige en betrouwbare manier wordt besteed.

De Verordening controle financiële beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) gaat over de controle achteraf. Hierin staat hoe de gemeenteraad de accountant aanwijst en welke taken en bevoegdheden de accountant heeft bij het controleren van de jaarrekening. Zo kan de raad goed toezicht houden op de manier waarop het college met de financiën omgaat.

Voor beide verordeningen geldt dat deze spelregels bepalen tussen de gemeenteraad en het college; de raad legt met de verordening de kaders vast waarbinnen het college het beleid uitvoert. In de controleverordening zijn ook spelregels voor de accountant beschreven.

Het normenkader rechtmatigheid hoort bij deze verordeningen. Dit is een overzicht van alle wetten, regels en verordeningen waar de gemeente zich aan moet houden bij het uitgeven en innen van geld. Met dit normenkader kan de gemeente zelf beoordelen of financiële handelingen volgens de regels zijn verlopen. De raad gebruikt dit kader om te zien of het college zorgvuldig en rechtmatig heeft gehandeld.

<u>Aanleiding voor de actualisatie van de financiële verordening en controleverordening</u>
Sinds het verslagjaar 2023 is het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Gedurende 2025 is de laatste wet- en regelgeving rondom

rechtmatigheid gewijzigd. In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zijn de verantwoordingsgrens en grondslag voor de berekening van die verantwoordingsgrens gewijzigd vanaf 2025. Daarom moeten de financiële verordening en controleverordening van de gemeente Bergen op Zoom worden aangepast met terugwerkende kracht voor 2025.

Daarnaast bevatten de huidige financiële verordening en controleverordening een aantal verouderde artikelen of zijn bepaalde rapportagegrenzen al lange tijd ongewijzigd, terwijl de omvang van de jaarlijkse begroting wel is toegenomen. Deze rapportagegrenzen actualiseren we nu ook. Tot slot hebben we de huidige verordeningen vergeleken met de modelverordeningen van de VNG en hebben we zo veel als mogelijk die indeling overgenomen. Deze actualisatie noemen we fase 1.

Volgend jaar - in de nieuwe raadsperiode - willen we u wederom een actualisatie voorleggen van de financiële verordening waarin wordt ingegaan op de verdere doorontwikkeling van onze financiële sturing en inrichting van de planning en control cyclus. Deze actualisatie is inclusief aanpassingen in onderliggende nota's (o.a.de nota investeren & afschrijven en nota reserves & voorzieningen) indien dat nodig is. Deze actualisatie noemen we fase 2.

Aanleiding voor de actualisatie van het Normenkader rechtmatigheid
Elk jaar werkt de gemeente het normenkader rechtmatigheid bij. Zo is alle wet- en regelgeving voor 2025 compleet en up-to-date. Het college gebruikt dit normenkader om te controleren of alle financiële handelingen in 2025 rechtmatig zijn uitgevoerd.

## Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

Het doel van deze actualisatie is om de verordeningen en het normenkader rechtmatigheid te laten aansluiten op de huidige wet- en regelgeving, landelijke richtlijnen en gemeentelijke praktijk. Hiermee zorgen we ervoor dat:

- de spelregels tussen raad en college over financieel beleid, beheer, controle en verantwoording duidelijk en actueel zijn;
- de gemeente haar financiële processen rechtmatig, transparant en zorgvuldig uitvoert;
- de raad zijn kaderstellende en controlerende rol goed kan blijven vervullen;
- het college beschikt over actuele regels om het financieel beheer rechtmatig uit te voeren en daarover verantwoording af te leggen.

## Uitwerking voorstel

De auditcommissie heeft op 20 oktober het concept van de financiële verordening besproken en de accountant is ook meegenomen in de actualisatie van de verordeningen.

Aanpassingen van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet):
Alle wijzigingen in de verordening staan overzichtelijk per artikel in de was-wordt tabel in de bijlage. De belangrijkste inhoudelijke aanpassingen zijn:

- Verhoging van de rapportagegrenzen: De meeste grenzen zijn verhoogd van €50.000 of €100.000 naar €150.000. Hierdoor sluiten de rapportagegrenzen weer beter aan op de omvang van de begroting.
- Verwijderen van de stresstest als apart onderdeel: De financiële kengetallen maken nu onderdeel uit van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de planning en control documenten.

- Aanpassing van artikel 10, lid 2: De verantwoordingsgrens voor fouten en onzekerheden, en de berekeningswijze daarvan, zijn aangepast aan de voorschriften van het BADO.

Aanpassingen van de Verordening controle financiële beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet):
Artikel 5 is aangepast en uitgebreid, omdat het college verantwoordelijk is voor de rechtmatigheidsverantwoording. De overige wijzigingen zijn vooral bedoeld om de verordening in lijn te brengen met de modelverordening van de VNG. Ze bevatten geen inhoudelijke aanpassingen.

Aanpassingen Normenkader rechtmatigheid
Alle wijzigingen in het Normenkader rechtmatigheid 2025 ten opzichte van 2024 zijn overzichtelijk opgenomen in twee kolommen:

- Geldende wet- en regelgeving 2025: de actuele kaders die gelden voor het verslagjaar 2025.
- Was (2024): de eerdere wet- en regelgeving of omschrijving uit het normenkader van 2024.

Zo is in één oogopslag te zien welke regels zijn gewijzigd of geactualiseerd.

## Consequenties van het voorstel

De actualisatie van de verordeningen en het normenkader rechtmatigheid heeft vooral beleidsmatige en organisatorische gevolgen, namelijk:

- De regels en afspraken tussen raad en college over financieel beleid, beheer en controle worden verduidelijkt en aangepast aan de actuele wet- en regelgeving.
- Het college werkt volgens de vernieuwde kaders en zorgt dat interne processen en procedures hiermee in lijn zijn.
- De raad kan met de geactualiseerde verordeningen en het normenkader beter toezicht houden op een rechtmatige en doelmatige uitvoering van het financieel beleid.
- Er zijn geen directe financiële gevolgen, maar de actualisatie draagt bij aan een zorgvuldiger en transparanter financieel beheer.

## Duurzaamheid

Deze nieuwe verordeningen en het normenkader rechtmatigheid hebben geen directe gevolgen voor duurzaamheid.

## Risico paragraaf

*Geïdentificeerde risico's*

| Risico-onderdelen | NvT | Laag | Neutraal | Hoog |
|---|---|---|---|---|
| 1. Realiseren maatschappelijke effecten | | X | | |
| 2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak | | X | | |
| 3. Imago gemeente | | X | | |
| 4. Algemene en externe omgeving | | X | | |
| 5. Veiligheid | | X | | |
| 6. Financiën | | X | | |
| 7. Juridisch | | X | | |
| 8. Planning | | X | | |
| 9. Kwaliteit uitvoering | | X | | |
| 10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners | | X | | |

## Alternatieven

Er zijn geen alternatieven voor deze actualisatie. De Gemeentewet verplicht gemeenten om een actuele financiële verordening (artikel 212) en controleverordening (artikel 213) vast te stellen. Ook het normenkader rechtmatigheid moet jaarlijks worden bijgewerkt. Het niet uitvoeren van deze actualisatie zou betekenen dat de gemeente niet voldoet aan de wettelijke eisen en dat de raad en de accountant niet kunnen werken met actuele regels.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

mr. C.G. Jacobs

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

Gemeente Bergen op Zoom

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 11-11-2025, nr. RVB25-0082;

**BESLUIT:**

1. De Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 vast te stellen;
2. De Verordening controle financiële beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) gemeente Bergen op Zoom 2025 vast te stellen;
3. Het Normenkader rechtmatigheid 2025 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 18 december 2025

| De griffier, | De voorzitter, |
| --- | --- |
| drs. E.P.M. van der Meer | drs. M. Mulder MSc. |